

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP  
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

# HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □  
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részé  
illető közlemények küldendők.Ilyen közleményeket és megkere-  
séseket lapunk nyomdája is elfogadt

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

## Általános, egyenlő és titkos választójogot követelünk.

A Kuriához beadott petíciók nagy száma, a Kuria választási tanácsai előtt folyó tárgyalások mindennél ékeesebben bizonyítják, hogy a legutolsó választásoknál alkalmazásba vett korteskedési eszközök páratlanok az eddigi magyarországi választások történetében. Etetés, itatás, vesztegetés, megfélemlítés, ígérgetések és rémitgetések, licenc-elvonások és áthelyezési, meg felfüggesztési terror soha nem szerepeltek oly ijesztő mérvben, mint a magyarok réttegett horvát grancsárja fel- és bevonulása alkalmával.

Ujvidék városa is fényes bizonysgot tehet arról, miért kellett egy hozzáférhetlen, sziklaszilárd jellemű és igaz honszeretben kipróbált, ország és világ előtt nagy férfunak, egy ősnemes magyar név méltó viselőjének: gróf Teleki Arvédnek egy névtelen hőssel szemben elbuknia. Elvűség, pártfegyelem, politikai becsület, a nagynevű jelölt imádat-szerű körülrajongása és a személye iránt vállalt kötelezettség és adott férfiúi becsületszó: mindet levették lábukról a pizkosnál pizkosabb ocsmányságok, válogatás nélküli kortesfogások, melyek Ujvidék város örök szegényére győzelmet arattak.

A petíciók igen nagy száma, az immár elrendelt vizsgálatok mit bizonyítanak, ha nem azt, hogy a törvényt ki-játszották s a törvény ellenére súlyos visszaélések történtek. Tény és igazság, hogy választási visszaélések voltak és lesznek mindaddig, míg azok elkövetésére mód és alkalom kínálkozik.

Nem a visszaélések megtorlása, hanem azok lehetetlenné tétele szükséges az adófizető állampolgár békéjének, politikai joggyakorlásának, a parlamenti termékeny munkásság biztosítása és a magyar állam önálló, független kialakulása céljából és erre egyetlen egy mód, egy eszköz kínálkozik: a választások titkos volta.

De valjon egy Khuen-kormánytól föltételezhető-e, hogy az állampolgároknak — újabb meg újabb óriási megterhelése ellenében ezt a semmibe sem kerülő, még az osztráktól is engedélyezett alkotmányos jogot megszerezze

és megadja? Nem és háromszor nem! Sokkal nagyobb bűvész, csürés-csavarásban sokkal kipróbáltabb kapacitás a jelenlegi miniszterelnök, semhogy az általános, egyenlő és titkos választás immár elodázhatlan kérdésének megoldását komolyan akarná. Rendezését ennek is, megígérte, csak azt ne kérdjék t. olvasóim, hogy tőle függően mikor kerül sorra?

Es ezért a jobb jövőbe vetett hitünk reményében, igaz hazafiúi örömmel látjuk az általános, egyenlő, titkos választójog orsz. szövetsége által indított akciót, országszerte eleddig már is elért sikereit — de kétszerte nagyobb örömmel látjuk, hogy ez akcióból Ujvidék polgársága is ki akarja venni az őt jogosan megillető részt akkor, midőn a mai napra ez ügyben tartandó népgyűlés lesz hivatva arra, hogy határozzon: valjon alkotmányos jogát szabadon és függetlenül, minden befolyástól mentesen gyakorló szabad és független állampolgár kíván-e lenni vagy politikai meggyőződését áruba bocsátó, a kormány tehetetlen bábuává szegődött rabszolga?

## Polgártársak!

Az általános, egyenlő és titkos választójog kivívása érdekében 1910. évi december 18-án (vasárnap d. u. fél 3 óraker a Récsi szálloda vígadó termében **népgyűlést** tartunk, a melyen nagynevű államférfiaink: báró Bánffy Dezső, gróf Batthyány Tivadár, dr. Bakonyi Samu, dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselők és dr. Manojlovits Vladislav, dr. Kadosa Marcel fel fognak szólalni.

Jöjjetek el pártkülönbség nélkül, mert e népgyűlés hazánk és városunk politikai életében kiváló jelentőséggel fog bírni.

A választójogi liga ujvidéki fiókja.

## Ujvidék népoktatása.

III.

Az 1871. évi december 21. és 22-én tartott vár. közgyűlés egyidejűleg elhatározta azt is, hogy minden egyes hitközség a reá eső részt havonként kapja, oly föltétel alatt, hogy annak hovaforításáról köteles a városnak számot adni, amiből kitűnjék, hogy a segélyt valóban iskolai célre fordította-e?

E határozat ellen a r. kath. hitközség 1871. dec. 31-én tartott ülésében fölebbezett a v. és k. miniszteriumhoz, egyszersmind Haynald érsek pártiogását kérta, ki szintén irt a miniszternek.

A miniszter figyelembe vette a fölebbezést és utasította a várost, hogy a kvóta kivetésénél csak a tankötelesek számát vegye tekintetbe.

Ezzel az ügy elintéződött, de mindazáltal utóbb merültek föl nehézségek, míg végre az 1891. év okt. 1-én tartott közgyűlés telj. sz. rendezte a kvóta ügyét. E közgyűlés elfogadta az e célra kiküldött bizottság javaslatát, melynek magvát Kopper Gy. apátplébános indítványa képezte; ezen indítvány értelmében kimondotta, hogy a felekezeti iskolák segélyezésében eltér az eddigi gyakorlattól. Jövőre a közgyűlés határozata szerint *minden felekezetnek, minden egyes férfitanulóra 700 s a nőtanulóra 600 frt. évi segélyt ad a város.*

Hogy ez a tanügy fejlődésére milyen jótékony hatású volt, könnyű belátni. Minden felekezetnek érdekében állott iskoláit szaporítani, mert minél több iskolája volt, annál több segítséget kapott a várostól. A tanügy terén haladás, az iskolaügy legörvendetesebb lendülete észlelhető e határozat életbe léptetése után.

Minden felekezetnek önérdéke saját iskoláit minél magasabb színvonalra emelni; miután a város segélyezi, ezen igyekezetében semmi sem akadályozza.

Az 1893-dik évben a város 27.300 frtot fizetett ki a felekezeteknek.

Ebben az évben a szerbeknek volt 11, a r. kath. 13, a ref. 3, az ág. ev. 4, az izr. 3 és a g. kath. felekezetnek 1 tanítójuk.

Ezenkívül volt még az apáca-zárda, melyben akkor 6 tanterem volt.

Az 1893. évben volt tehát 6 felekezeti iskola 41 tanteremmel. A tények óriási haladást mutatnak. A kezdetben csak 1—2 tanterős iskolák tetemesen kibővülnek és mindinkább betöltik hivatásukat.

*A mindinkább fokozódó drágaság, a tanítóktól megkövetelt nagyobb képzettség a tanügy barátait arra serkentette, hogy ennek megfelelő dotációban részesítsék a tanügy munkásait.*

Miután a felekezetek a fönt említett 700 frton kívül még 60 frtot kaptak tantermekként, iskoláik fönntartásához ugyszólván semmivel sem járultak hozzá. Az újabb fizetésemelést is a város adta.

Ugyanis 1905-ben a felekezetek kérelmére kimondotta a vár. közgyűlés, hogy ezután *minden tanító 1000 (ezer) frtot kap évi fize-*

## Bogdány és Társa, Ujvidék

II. Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☎ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

tésül, melyből 800 frt. alapfizetés, 200 frt pedig lakbér. Utasítja ezen közgyűlés a felekezeteiket, hogy ezen fizetést föltétlenül szolgálta is ki a tanítóknak.

E nagyobb fizetést 17670. ex 905. sz. alatt utalta ki a város.

E város polgársága ismét és ismét megmutatta, hogy tud lelkesedni, áldozni a kultúráért, olyan javadalmat biztosítván iskolái számára, milyen azon időben sehol nem volt még az országban.

Ez újabb fizetésemeléssel méltányolni akarták nemcsak a megdrágult viszonyokat de a tanítók képzettségét is. Ezért intenciójuk az volt, hogy a nép tanítói a hasonló képzettségű városi hivatalnokokkal egyenlő dotációban részesüljenek.

Ujvidék kulturtörténetében, mint azt a történeti tények mutatják, minden év elvégezte a maga építő munkáját, nemcsak szellemi, de anyagi téren is.

Ha a kulturát illatos rózsához hasonlítjuk, akkor az 1810-ig terjedő idő a rügy, 1810-től 1871-ig a bimbó, 1871-től 1891-ig a fésző virág, 1891-től 1905-ig, illetőleg 1907-ig a teljes pompájú rózsza.

Ápoljuk e rózsát, öntözzük annak tövét, hogy az idők fagyos szele meg ne tépázza szirmaikat.

*De mintha már is történt volna valami változás!* Hogyan? Hisz most is 6 felekezeti iskola 51 ambiciózus tanítóval munkálja a kultúra rózsakertjét, mint az évi tanfelügyelői jelentések is bizonyítják és hirdetik.

Pedig van már valami a levegőben, de azt csak a figyelmes szemlélő látja, kártékony hatását csak ő tudja értékelni.

*Ez a fejlődésre bénítólag ható valami a törvényhatósági közgyűlés 1907. évi dec. 5-diki határozata.* Ugyanis e határozat az ezután (1907 után) ide jövő tanítóknak 1200 k. alapfizetést biztosít csak a régi 1600 k. helyett. Ilyen 1200 k-nás tanító jelenleg 3 van s ilyen 600 pengő forintos tanító 1810-ben is 3 volt. Ennek alapján ironia nélkül mondhatjuk, hogy a városatyák hűek maradtak 100 év előtti őseik intenciójához!

A f. évi dec. polgármesteri jelentés megemlékszik az iskolák tulsufaltságáról. Nem-sokára tehát új iskola építésével, új állások szervezésével s az idősebbek kidömlésével, tetemesen megszorodnak e most még csak 3 mostoha száma. *S kik jönnek ezután Ujvidékre? Tán mint eddig, a tanítóság szinc-java? Koránt sem! S az ide kerülendő és a megélhetés gondjaival küzdő tanítóknak nem első gondja lesz-e a mellékfoglalkozások utáni futkosás? Mert ideálizmusból a tanító sem tudja eltartani családját.*

*Ha a jelen népoktatását vizsgáljuk, visszaesést még nem tapasztalunk, de az ok már megvan, hogy a közel jövőben tapasztal-hassunk.*

*Ha a város atyái most is oly nobilis gondolkodású emberek, mint voltak az ujvidéki városatyák mindig, akkor lehetetlen, hogy e határozottan visszafejlesztő intézkedést mielőbb meg nem változtatják. Ujvidék csak úgy tudja ezutánis betölteni magasztos hivatását, ha kulturája ezentul is első helyen áll az országban.*  
Sz.

## HIREK.

Az á. e. titkos választójog ügyében, a Liga helybeli fiókjának megalakítása végett hirdetett népgyűlés ma, dec. 18-án d. u. fél 3 órakor tog a Récsei vigadótermében megtartani s arra báró Bánffy D., már szombat este

-én VASÁRNAP megnyit a teljesen ujjaala-  
kított és a legmodernebbül berendezett városi  
ártézi jódosfürdő

Gőzfürdője.

4. DECEMBER

érkezett gf. Batthyány Dr. Bakonyi, Dr. Vázsonyi, Dr. Kadosa a déli gyorsvonattal érkeznek ide. Midőn az á. e. t. választójog nagynevű harcosait hazafias örömmel üdvözljük, kívánjuk, hogy országosan indított akciójuk sikereit Ujvidék város közönsége újabb sikerrel tetézze, mert az általuk felkarolt ügy országos ügy, mely az ország minden polgárát egyaránt érdekli s közvetlenül érinti.

Az Ujvidéki Hirlap legutóbbi számában izléstelen támadást intéz a függetlenségi és 48-as párt két jelöltje ellen, kik semmikép sem szolgáltattak okot arra, hogy az U. H. céltáblául tűzze ki őket. Hallottuk az általános választások alkalmából a munkapárt részéről megnyilatkozott panaszokat, hogy a Határőr személyes támadásokat intéz egyesek ellen. Pártunk vezetősége nem is helyeselte ezeket a támadásokat, melyek azonban akkor is csak halvány visszhangja volt a munkapárti sajtóban meghonosított hangnak. Az U. H. kezdte Teleki Arvéd gróf mindenki előtt széles ez országban közismert, nagyrabecsült személyét támadni. A Határőr kénytelen volt a személyes térre vitt harcot is megvívni, de mielőtt magát most is az U. H. által erre a térre kényszerítetté, figyelmeztetjük az U. H.-ot, tesszük ezt legutóbbi számában közölt személyes támadásaival hagyjon fel, mert minket olyan térre kényszerítene, amely némelyeknek felette kellemetlen volna. Feltesszük, hogy a munkapárt elnöksége, — maga az elnök a párt jelöltje, — nem helyesli ezt a személyeskedő, csunya harcmódot és a szerkesztő urral ezt meg fogja értetni. De ha ők sem tennék ezt meg és az U. H. tovább ilyen hangon írna, — a felelősséget magunktól elhárítjuk és a nyilvánosság előtt hivatkozunk erre a figyelmeztető sorunkra; jegyezzék meg: a lavinát könnyű meggördíteni, csak nehéz azt feltartóztatni.

Az ág. ev. »Tabitha« nőegylet f. hó 23-án d. u. 2 órakor az evang. iskolában ünnepélyes formák között osztja szét ezidei karácsonyi segélyeit a szűkölködő családok között. Ez alkalomhoz az elnökség ez uton is meghívja a n. é. közönséget és szívesen fogad el e célra nemeslelkű adományokat.

Tájékoztató. Olvasóink bizonyára emlékeznek még, hogy az U. H. szerkesztője röviddel e diszes állás elfoglalása után azzal kezdte szerkesztői nagyságát, hogy Schröder Béla szerkesztőt nyomban ide érkezte után eltoloncozással fenyegette meg, amiből azután egy kis harc és vita fejlődött, melyben a nagy Muki beadta a derekát, behuzta a... Nem reflektálva ezuttal azokra a vehemens támadásokra, pártunkra és majd minden egyes tagjára, még a legelőkelőbbekre, egy Teleki Arvéd grófra is szórt gyalázkodásaira, melyeket mindannyiszor az U. H. kezdeményezett s ha lapunkban megfelelő megtorlásra, hasonló hangnemre talált, tőle telhetőleg feljajdult: pusztán annak regisztrálására szoritkozunk, hogy legújabbban egy kvalifikálhatlan lépésre ragadtatta magát. Ugyanis amiért a »Határőr m. vasárnap-i számában a függetlenségi párt vár. képviselőjelöléséről megírta a való tényállást és a maga nevével nevezte a gyermeket — hazugságnak mondva az U. H. azon korábbi állítását, hogy az ellenzék nagy agitációt fejt ki jelöltjei érdekében (persze akkor, mikor a pártban még az sem volt bizonyos, valjon egyáltalán állít-e jelöltet, névről pedig még szó sem volt — nyilvános inzultus, felpofozással fenyeget (persze itt nem szabad a finom erkölcsnemesítő pedagogasra gondolni!) valakit, aki nagyra tartott személyét nem is bántotta, még csak nem is gondoit reá. Hogy ez

a fenyegetés nem-e fog nagyon rosszul elsülni magára a fenyegetőre, nem tudjuk, de a polgárság felháborodott részének tartozunk azzal, hogy úgy a bíróság, mint a felsőbb és legfelsőbb tanhatóság elbírálása alá bocsátottuk ezt a hírlapírás terén és az uri társadalmi életben szokatlan esetet.

**Az I. nőegylet** által e hó 21-re jelzett felruházása szegény gyermekeknek nem d. u. 4 hanem fél 3 órakor fog megtartatni a belvárosi r. k. iskola földszintjén.

**Az IZR. nőegylet** 1911. január hó 14-én a Récsei vígadóban táncdal egybekötött művészi hangversenyt rendez, melyre nézve az előkészületek nagyban folynak és bizton remélhető, hogy ezen multság is méltóan fog sorakozni az agilis vezetőség által eddig rendezett multságokhoz.

**Az újvidéki börttermelők egylete** e hó 23-án d. u. 2 órakor a polg. fiúiskola tornatermében rendes közgyűlést tart, melynek tárgyát az évi jelentések, a választmány kiegészítése és az alapszabályok módosítása képezik.

**A vidéki hírlapírók orsz. Szövetsége** jövő évi pünkösdkor Szabadkán szándékozik közgyűlést tartani. Szabadka vár. tanácsa elhatározta, hogy a hírlapírókat szívesen látja s a közgyűlésre átengedi a palicsi vígadó dísztermét.

**Dr. Horváth Géza** utódjával az újvidéki magyar előlevezési egylet e hó 14-én tartott rendkívüli igazgatósági ülésén 4 pályázó közül Dr. Belohorszky János ügyvédet választotta meg egyleti ügyészé.

**Anyakönyvi hír.** Az anyakönyvi hivatalnál e hó 9—15-ig bejelentett születések 15, még pedig 8 fiú, 7 leány; meghalt: 9.

**Előadás a honvédek részére.** A honvédtisztok részére a tél folyamán az idén is közhasznú ismereteket terjesztő előadások tartanak a kir. kath. magyar főgimnáziumban. Ezek sorozatát e hó 15-én Dr. Piukovich Sándor r. tanár nyitotta meg, még pedig vetített képek kíséretében: „Kivándorlóink Amerikában” és „Séta a Duna mentén” cím alatt.

**A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom** ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezeiése végett a közönség figyelmébe ajánljuk a posta-távirda igazgatóság rendelkezését, mely a helyes csomagolás és pontos címzés körül követendő eljárást tartalmazza.

**A zentai Takarékpénztár** igazgatósága 145,000 kor. előirányzattal szállodát, kávéházat és vendéglőt épített Magyar Ede szegedi műépítész tervei szerint. Az építési munkálatok, valamint a központi fűtés berendezésének vállalatba adására f. dec. 21-re hirdet versenytárgyalást az igazgatóság.

**Királyi elismerés egy tanítónak.** Rausnitz Jakab péterrévei tanító egy általa szerzett „Hódoló dal”-al üdvözölte a királyt 80. születésnapja alkalmából. Ófelsége a hódoló dalt elfogadta s legfelsőbb köszönetét fejezte ki azon elhatározása kapcsán, hogy Rausnitz szerzeménye a legfelsőbb családi hitbizományi könyvtárban fog elhelyeztetni. A király köszönetét Vojnits vm. főispán tudatta a kitüntetett tanítóval.

**Zenta városa** a földmivelésügyi minisztertől 30,000 kor. államsegélyt kapott azon célból, hogy a munkásház-telepen, mely 443 házból áll, tehát legnagyobb az országban, népházat építsen.

**Rákóczi-szobor Zomborban.** A szobor-bizottság december 8-án szóbelileg behatóan tárgyalt a meghívott Jankovits Gyula budapesti szobrász-művésszel, a Jókai-téren felállítandó

Rákóczi-szoborra nézve és a tanácskozás végeztével Rácz Soma alelnök és Zsul evits Ernő bizottsági tag kiküldése mellett meghatalmazták Vértesi Károly szobor-bizottsági elnököt, hogy a nevezett szobrászsal kösse meg a szerződést, ami másnap meg is történt. Eszerint a bronz alak magassága 2 m. 82 cm. a harasztí kőből faragott talpazat magassága 3 m. 60 cm, ennek az alapsszélessége 4 m. 30 cm. lesz. A díszes talpazatot három bronz dombormű is fogja ékesíteni. Ez lesz az első nagyobb Rákóczi-szobor az országban.

**A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1911. január 15-én d. e. fél 9 órakor (a felső ipariskolában) fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos körút 61.) küldendők.

**Olvasóink** közül egy tapasztalt nő arra kéri: figyelmeztessük a szülőket, hogy ő Fay-kedvelt szodeni ásványpasztilláinak köszöni gyermekei tartós egészségét. Faluhelyen lakik, ahol nincs mindig kéznél az orvos, és a szodeni pasztillák gyermekei számára valóságos házi kincsé váltak. Azt tartja, hogy amit ő kipróbált, más szülőknél is hasznára lesz és ezért kéri tapasztalatainak terjesztését.

**Magyar bor Mexikóban.** A földművelésügyi miniszternek az a felhívása, hogy BÁNÓ Jenő mexikói konzulnál, illetve a Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesületénél (Budapest IX. Üllői-ut 25) jelentsék be azok a szőlősgazdák szándékukat, a kik Mexikóba bort akarnak szállítani, nem járt a várt sikerrel. Azért új felhívást tesznek közzé, hogy azok a szőlősgazdák, kik ezen szándékukat meg akarják valósítani, a fenti címre jelentsék be a kívinni szándékolt borkészlet mennyiségét, évjáratát és árát. Megjegyezzük, hogy a magyar bor Mexikóban igen jó hírnévre örvend és igen jó piaca van. Így szép árra lehet szert tenni.

**Gyermekek a korcsmában.** A legtöbb vármegye példájára Győr megye szabályrendeletet alkotott, mely a 15 évesnél ifjabb gyermekeknek szigorúan megtiltja, hogy korcsmai helyiségekben időzzenek. Gróf Széchenyi Miklós püspök körrendeletben utasította a megye katolikus papjait és tanítóit, hogy a szabályrendelet ellen vétőket multhatatlanul jelentsék fel a főszolgabírói hivatalban.

**Megszökött sikkasztó.** A Zenta melléki csákovai uradalom intézősége sürgős panaszt emelt a rendőrségnél, hogy Berdi Imre nevű alkalmazottja 6384 karonát sikkasztott és megszökött. A sikkasztó magyarul, németül, franciául és angolul beszél, tehát valószínű, hogy külföldre szökött.

**Kitüntetett tanító.** A vall. és közokt. miniszter Fárbás József óbecsei r. k. tanítónak tanítói érdemei elismeréseképp 200 kor. személyi pótlékot — fizetési jelleggel utalványozott ki.

**Acélhordóban a Niagarán át.** Egy Leegh Bob nevű ember fogadásból bezáratta magát egy acélhordóba és lebecsátatta magát az amerikai Niagara zuhatagon. Nehány pillanat múlva elragadta egy forgatag, amely egy óráig hánnya-vetette a sziklák között. A hordó végre kikerült a forgatagból és a kanadai part felé uszott, ahol kifogták. Leegh azt mondta, hogy a hánnyalódásban borzasztó volt az állapot és már azt kellett hinnie, hogy elérkezett az utolsó órája.

**Ügyészségi megbízott.** Sztojkovits György szablyai ügyvéd az újvidéki kis. törvényszék kerületében ügyészségi megbízottá neveztetett ki.

**Jótekonyság.** Futak 290 szegénye között id. Chotek Rezső gróf halálának évfordulóján osztattak ki a grófi család „Szegény alapítványá”-nak 9800 koronát kitevő kamatai.

**Egyházmegyei hír.** A Kalocsa egyházmegyei központi papság e hó 12-én tette le Kleiner Lajos káptalani helynök kezébe a pápa által elrendelt esküt a modernizmus ellen.

**A mai borszük drága világban** fehérvük t. olvasóink figyelmét Wachtl Imre hirdetésére, aki nemcsak jó, izletes, hamisítatlan borokat árul, de a közönség érdekeit és kényelmét tartva szem előtt, azt az újítást eszközölte, hogy 5 litertől feljebb — külön költség nélkül a házhoz szállítja a palack-borokat. Az ünnepekre karlócai ürmös is kapható.

**A ki hashajtók** használatára van utalva, gyakran nemcsak sikertelenül próbálja a sok lármával dicsért különböző hashajtókészítményeket, hanem sokszor újabb bajokat is szerez általuk. Ezért különösen fontos a hashajtószernek gondos és óvatos kiválasztása.

A székesfővárosi Szent Rókus-kórház orvosai már egy emberöltővel ezelőtt megállapították, hogy a természetes **Ferencz-József**-keserűvíz rendkívül kedvező vegyalkatrészeinél fogva nemcsak könnyen bevehető, hanem a többi keserű-gyógyvizetekhez képest kisebb mennyiség bevétele után még rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt, mint azok. Ezért mint igen hatásos hashajtót a Ferencz-József-vizet kiválóan ajánlják.

Az olyan helyeken, ahol az ásványvizkereskedésekben valódi Ferencz József-keserűvíz nincs raktáron, legjobb a rendelést egyenesen a Ferencz József-források szétküldési-igazgatóságához Budapestre intézni.

**Naetter Lujza** cs. és kir. udv. száll. Bpest Andrassy út 7. Külföldön szerzett élővirág ujdonságok, alkalmi csokrok, arrangementek, asztal és teremdiszek, koszorú műrekek beszerzésére legmelegebben ajánljuk; vidéki rendeléseket pontosan teljesít Telefon. 28—55 (4—8)

**Az ügyvédi gyakorlat.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak Dr. Dobó jogi semináriumhoz (Kolozsvárt, Bolya-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönözi tankönyveket hejyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele a most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Agoston.**  
Laptulajdonos: az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

## Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. közjgyző ezennel közhírré teszem, hogy Székely Sándor szablyai lakos megkeresésére 1910. évi december hó 23-án délutáni 1 és 1/2 órakor Szablyán. Székely Sándor téglagyári telepén összesen 24414 korona 92 fillerre becsült téglagyári felszerelést, szerszámokat és téglárúkeszletet Bodor István szablyai lakos kárara és veszélyére, nyilvános árverésen, készpénzfizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek eladom.

Ujvidék, 1910. évi december hó 15-én  
**Dr. Várnay Ernő**  
kir. közjgyző.

18243 szám  
1910 tkvi.

## Árverési hirdetményi kivouat.

A titeli kir. járásbíróság min. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok országos földhivatalintézete budapesti cég végrehajthatónak Krnyetin Izidor és Krnyetin Márton

zsablyal lakosok végrehajtást szenvedett elleni 166 K 4 fil. tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszéknek és a titeli kir. járásbírósnak mint telek-könyvi hatóság területén a zsablyai 264. számú betétben A + 7262 négyz. öl 4 hold 756 négyz. öl Krnyetin Izidor és Krnyetin Lukács, Krnyetin Milos néven felvett szántó 2200 Korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1911 évi január hó 4-ik napjának dél utáni 3 órája Zsablya község házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 10% át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában felzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú J. M. R. 8. §-ában kijelölt ova-déképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgálatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t. cz. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t. cz. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő ha magasabb ineretet tett a becsárnál, az 1908. évi XLL t. cz. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt ígérének megfelelően 10 %-ra kiegészíteni, ellenkező esetben ígéréte figyelmen kívül marad és az ár-

verésben mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

Az ingatlan 1480 koronánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Kir. járásbírósnak mint tlkvi hatóság Títelen, 1910 évi okt. hó 5-ik napján.

Dr. Wágner s. k.

kir. albiró.



## A Richter-féle Horgony-Kőépiőszekrények

mint harminc év előtt, úgy ma is **a gyermekek kedvenc játéka,** ők az időpróbát fenyesen kiállották.

Minden évben szaporodik azon atyák száma, a melyek mint gyermekek e Horgony-Kőépiőszekrényeket megkedvelték és mostan saját gyermekeikkel ismét építeni kezdenek.



Lehet-e jobb továbbajánlás?

Bizonyára nem, és azért egy anya se mulassza el első és legelőkelőbb ajándékul gyermekei számára egy valódi Horgony-Kőépiőszekrényt kiválasztani. Ez legjobban történik az új képes építőszekrény-árjegyzék szerint, a mely kívánatra szívesen bérmentve beküldetik és a melyben bővebbet találunk a Horgony-Hidépítőszekrényekről és a kedvelt Meteor-rakásjátékokról is. A Richter-féle Horgony-Kőépiőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények ismertető jele a „Horgony” védjegy és valamennyi finomabb bel- és külföldi játékárkereskedésben a gyár által megszabott olcsó árban kaphatók; biztonság kedvéért bevásárláskor nyomtatékosan Richter-féle Horgony-Kőépiőszekrényt kérjünk és

ne hagyjuk magunkra semmiféle utánzatot ráerőszakolni, a melyek p. o. kiegészítésül teljesen értéktelenek volnának. A ki régi szekrények kiegészítésére nézve nincsen tájékozva, az kívánatra az alanti cégtől díjmentesen megkapja az árjegyzéket, vagy pontos felvilágosítást.



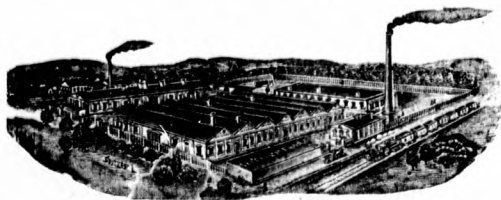
kir. udv. és kam. szállítók

Richter F. Ad és Ta. BÉCS, I., Operng. 16.

A ki zenekedvelő és egy mechanikai zenélőművet beszerezni akar, az hozassa meg a legújabb árjegyzéket a híressé vált Imperator zenélőművekről kerek acélhangjegyzékekkel és ki egy beszélőgépet venni akar, az kérje a beszélőgép-árjegyzéket, abban a legjobb beszélőgépek felsorolva vannak.



## Zikmund és Tsa Gépgyára vas s Lágyvasöntődéje Ujvidéken.



Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után, továbbá transmissiókat és szijkerékeket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

## APOLLO SZÍNHÁZ.

### Ujvidék.

A legelegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigorúan családias műsor! — Kényelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség. Előadás kezdete hétköznaponként este 8-tól 11-ig. Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MUTEREM.

DR. KÁRMÁN JÁNOS ÉS BERGER ALFRÉD

UJVIDÉK.

arany hidmunkák és koronák, műfogak arany és kautschuklemezsel, fogtömések (Arany-, ezüst, porcellán stb.) és foghuzás érzéstelenítéssel. — Vidéki megbízásokat 12 óra alatt intézünk el.

Egyesült

## Műasztalosok Szövetkezete

BUDAPEST.

Liszt Ferenc-tér 13.

Szíves tudomására hozzuk a **butorvászárító t.** közönségnek, hogy mintatermeinkben állandó **butorkiállítás** tartunk a főváros elismert legjobb asztalosai által készített mindennemű lakásberendezési tárgyakból. A mintatermeinkben kiállított minden egyes butordarab mielőtt előadásra kerülne, szövetkezetünk bíráló-bizottsága által lesz felülvizsgálva s így abban a helyzetben vagyunk, hogy vevőink legmagasabb igényeit is kielégíthetjük. Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Kárpitos munkák egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle ipemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 dobo 60 fillér.

Csak **RETHY-félét** fogadjunk el.

Kapható: Czikkajló László, Grossinger János, Herzog István, Nenadovits I. és Vuits János gyógyszerárteremben.

**BARTH DOMONKOS**  
könyvkötő és dobozkészítő  
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállíttatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmámba vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel  
12—52 **BARTH DOMONKOS.**

**Fix fizetés**

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest,  
Ferenczkek tere 6.

**BERGER RIZZI** gépirói, könyvviteli és gyorsírói  
□□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□□  
mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

**A legujabb rendszerű írógépek!**

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvviteli és gyorsíráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is.

**DIJAK:** a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12 kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Eredeti szerémi hegyi

**BOROK**

eladása 50 litertől felfelé

**hordókban és palackokban,**  
5 litertől feljebb a házhoz is szállítva.

Kész új hordók forrázva  
állandóan raktáron vannak.

**Wachtl Imre kádár**

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.  
(saját házában).



**Egy OKOS fej**

elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

**Dr. Oetker sütőpora** á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, melylyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

**Dr. Oetker pudingpora** á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

**Dr. Oetker vanillincukra** á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

**Dr. OETKER, Baden-Wien.**

**Erzsébet szálloda átvétele.**

December hó elsején az Erzsébet szállodát  
a kávéházzal együtt átvettem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a t. közönség igényeit és kényelmét kielégíthessem. Hosszú éveken át szerzett tapasztalataim, jó hírnevem, kitűnő konyhám, előzékenységem feljogosítanak arra, hogy a t. közönség bizalommal viseltessék irántam. Kérem tehát ugy e város, mint a t. utazó közönséget, hogy b. támogatásával ezen nagy vállalatom sikerét előmozdítani sziveskedjék.

A t. közönség kényelmére minden lehető megtettem.

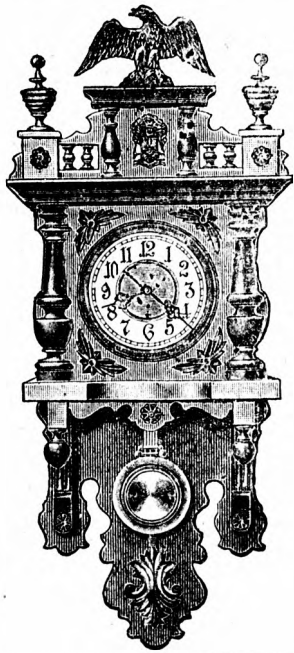
Konyhám és italaim a legjobbak. 70 vendégszoba, a szép kávéház minden kényelemmel berendezve a t. közönség rendelkezésére áll.

Tisztelettel

**Horti Balázs.**

**Olcsóbb, mint másutt bárhol.**

Karácsonyi és alkalmi ajándékok nagy választékban!



Ekszerék, arany- és ezüst áruk minden fajtáját, fali és zsebórákat, chinaezüstöt és optikai cikkeket ajánl

**TAUSCH JÁNOS**

ékszerész, arany- és ezüstműves, órás és látszerész

Ujvidéken,

Kossuth Lajos (ezelőtt fő) utca 10. sz. a szerb kereszt mellett, a dohányfőtözdével szemben.

Javítások szakszerűen, pontosan és olcsón eszközöltetnek.

MEGBIZHATO ÁRUK!

Lelekiismeretes kiszolgálás!



Olcsó árak!

**EGGER EMULSIO**

csak e védjeggyel valódi.



Minden szülő adjon hideg időszakokban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenzere a köhögésnek, gyomorrenyheségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek.

Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban. Póstán 3 üveget bérmenten 6 kor.-ért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld. „Nádor gyógyszerár,” Budapest, VI. Váci-körut 17.

**Karácsonyi és ujévi ajándékok.**

Szépirodalmi- és ifjusági könyvek, imakönyvek (magyar, német és horvát nyelvűek), képeskönyvek, bélyeg-, levelezőlap-, fénykép- és emlék-albumok, legmodernebb kivitelű színes és fehér levélpapírok, műlapok kerettel.

Iskolatáskák, olaj- és vízfesték-készletek, ecsetek.

**Gloria magyar gyártmányu építőkövek egyedüli raktára.**

**Iskola hegedűk, zeneművek.**

**Fényképészeti szerek nagy raktára.**

**HERGER ÁGOSTON könyv- és papirkereskedése**

Ujvidék, II. Rákóczi F.-ut 12.

TELEFON: 191.

(Saját ház.)

# ROPS

biztonsági gyorsfőzőnek 1910-es modelle nemcsak tökéletes ideális forraló, melyet semmilyen más meg nem közelít, de egyszersmind remek disztárgy is.



Csakis ilyent tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modellel óriási áldozattal tökéletesítve hoztuk forgalomba.

Ennek alakja művészi, külszíne sötét galvánóbronz, tökéletes minden részében, lapos alakú, erős, az égője, mely intenzív lángot ad, erős, alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók cserélhetők.

Ezen tökéletes Ropsnak az ára is csak K. 4

Kapható minden szaküzletekben, hol pót-részeket is árusítanak.

**Rops Fémárúgyár R. T.**

Budapest, V. I. Váci-út 74. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve küldetik.

Többszörös kitüntetésben részesült szenciációs csodaháziszer

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

## Borolin

mely városunk piacán is megjelent. — Ez a háziszer hatásában és erőalkotásában felülmúlhatatlan háziszer gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá, minden meghülés okozta bajok, mint rheuma köcsvény, osz, ischiás, ízületi lob, zsábabanszenedők, végül égési sebek fájdalomnak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszer. Kapható városunkban a következő cégeknél: Vuits János gyógyszerésznél, Klein Oszkár drogeriájában, Wagner Testvérek, Stefanovits L. fia., Nenadovits W., Stojkovits J. István, A. Brodsky kereskedőnél 1.20, 2.— és 2.50 K-as üvegekben. Készítik

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II., Fő-utca 77.

## Mindennemű sebek

minden tisztátalanság ellen gondosan óvándók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra adhatja magát és nehezen gyógyítható sebbé fajulhat. A **prágai házikenőcs** (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponkint.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f. előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz. 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.



FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére, az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fill.

**B. FRAGNER** cs. és kir. udv. szállító Gyógyszertára a „fekete sashoz”.

Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-táraiban.

## Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

## A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtósziyak stb. stb.

**Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien**

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.  
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

## Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

### „MAGNIFIK”

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5—6 bekenés után a tyukszem kipusztul. Ára korona 1.50.

### „CONTRASUDOR”

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb testrészi izzadás ellen. Ára korona 1.—.

Egyedüli képviselő Ujvidéken

**Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos Ferencz Józseftér 3. Wagnerpalota.**

Egyben ajánlom dusan felszerelt

**Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.**

**Hygienikus gyermekcipő osztály.**

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelővel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

**Fűszer, csemege, Kávé és bor szükségletét legolcsóbban tehát**

## Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

## Báli meghívókat

készít gyönyörű kiállításban Friedmann Sándor nyomdája.

Nyomatott Friedmann Sándor műintézetében Ujvidék